

Herstel
Talent

Eindrapport Team Thuis 2022

Mogelijk gemaakt door Transformatiefonds Zeeland

Eindrapport Team Thuis 2022

Mogelijk gemaakt door Transformatiefonds Zeeland

Periode:	januari 2022 - november 2022
Opdrachtgever:	Transformatiefonds ambulantisering ggz Zeeland
Uitvoering:	Irene van de Giessen, bestuurder Klazine Tuinier, directeur Pietje Baartmans, begeleider Alien Boute, begeleider Winanda de Bruine, begeleider Martijn Nouwels, begeleider Josseline Tolhoek, begeleider Sabine van Zaltbommel, begeleider

Inhoudsopgave

Aanleiding	4
Verloop	7
Resultaten	8
Aantal trajecten en karakteristieken	8
Resultaten positieve gezondheidsvragenlijst	10
Klantverhalen en keuzes per casus	11
Aandachtspunten	16
Financiële verantwoording	18

Aanleiding

Dit rapport is geschreven ter afronding en verantwoording van een subsidie ontvangen van het transformatiefonds ggz Zeeland¹ ten behoeve van de inzet van (ervaringsdeskundige) onafhankelijke cliëntondersteuning als onderdeel van Team Thuis.

Wat is Team Thuis?

De Oosterschelderegio heeft zich in 2018 aangemeld voor het programma Weer Thuis. De basis van het programma Weer Thuis is een convenant waarin samenwerkingsafspraken staan tussen woningcorporaties, gemeenten en zorgaanbieders om de uitstroom van mensen uit een voorziening naar een woning in de wijk te begeleiden. Dit zijn bestuurlijke afspraken waar partijen op kunnen terugvallen. In de praktijk krijgen deze samenwerkingsafspraken concreet vorm binnen de werkwijze Team Thuis.

Team Thuis werkt als volgt: De zorgaanbieder meldt de klant (die zicht heeft op uitstroom naar zelfstandig wonen) zes maanden van tevoren (of zo vroeg als mogelijk) aan bij de gemeente. De gemeente roept dan een Team Thuis bijeen. Team Thuis bestaat uit de klant zelf (en zijn/haar netwerk), de gemeenteconsulent, de woningbouwconsulent, ambulante begeleider, begeleider Beschermd Woonvorm (BW)/voorziening, eventueel behandelaar en onafhankelijke cliëntondersteuner. De rol van onafhankelijk cliëntondersteuner wordt uitgevoerd door Stichting HerstelTalent.

Over Stichting HerstelTalent

Stichting HerstelTalent is een bedrijf dat werkt met ervaringsdeskundigen. Alle mensen die bij HerstelTalent werken hebben daarom eigen ervaring met ontwrichting in hun leven en het herstelproces wat hierbij hoort. Deze ervaringskennis zetten zij deskundig in. De

¹ <https://czwbureau.nl/werkvelden/transformatiefonds-ambulantisering-ggz-zeeland/>

deskundigheid wordt gevormd door middel van opleiding. Binnen dit project wordt ervaringskennis deskundig ingezet als onafhankelijk cliëntondersteuner.

Wat doet een onafhankelijk cliëntondersteuner?

Een onafhankelijk cliëntondersteuner denkt mee met het belang van de persoon die vanuit een voorziening zelfstandig gaat wonen²³. De verwachting is dat de ondersteuning van een ervaringsdeskundige onafhankelijke cliëntondersteuner bijdraagt aan het succesvol integreren in en participeren aan de samenleving. Team Thuis zorgt ervoor dat er vroegtijdig de nodige afspraken worden gemaakt, zodat het slagingspercentage van duurzaam uitstromen van de klant naar zelfstandig wonen wordt vergroot.

Mensen kunnen kortdurend gebruik maken van onafhankelijke cliëntondersteuning namelijk voor een kennismaking en het eerste Team Thuis overleg. Tijdens het eerste overleg kan gekozen worden voor een langerdurend traject van maximaal 39 uur over een periode van 9 maanden.

De inzet van de ervaringsdeskundigen bij Team Thuis is gestart in november 2020 met middelen vanuit het koploperschap cliëntondersteuning in de Oosterschelderegio⁴. In 2022 is het project voortgezet met subsidie vanuit het transformatiefonds ggz Zeeland.

Over de inhoud van het project en de borging is overleg met een projectgroep die bestaat uit mensen die betrokken waren bij het koploperschap onafhankelijke cliëntondersteuning en mensen vanuit de projectgroep Weer Thuis.

In het advies van het transformatiefonds ggz Zeeland staan een aantal punten beschreven die terug moeten komen in de eindverantwoording namelijk:

- Een financieel verslag met overzicht van de ontwikkeling van kosten en baten;
- De mate waarin het project voldoet aan de verwachting wat betreft de transformatie, wat zijn echte (tastbare) effecten;
- De ontwikkeling van de samenwerkingsafspraken, met name de bestendiging van de werkwijze binnen Team Thuis;
- De ontwikkeling naar duurzaamheid van het project (kan het zonder extra bijdrage verder).

Met de projectgroep Team Thuis/onafhankelijke cliëntondersteuning⁵ is afgesproken dat Stichting HerstelTalent evalueert door de volgende acties uit te voeren en te rapporteren:

- Het opmaken van klantverhalen van alle deelnemers die een traject Team Thuis hebben afgerond en gebruik hebben gemaakt van de onafhankelijke

² <https://www.movisie.nl/clientondersteuning>

³ <https://www.movisie.nl/artikel/iedereen-wil-niet-alleen-client-maar-ook-gewoon-mens-zijn>

⁴ <https://www.swvo.nl/ons-werk/gezondheid/koploper-clientondersteuning/>

⁵ De projectgroep bestaat uit Karin Jonker en Naomi de Smit vanuit het koploperschap cliëntondersteuning en een aantal mensen vanuit de projectgroep Team Thuis.

cliëntondersteuning. Er wordt specifiek gevraagd naar hun ervaringen met een ervaringsdeskundige als onafhankelijk cliëntondersteuner.

- Door middel van een 0-meting en een eindmeting op basis van de positieve gezondheidslijst. Op basis van deze meting per leefgebied de eventuele veranderingen/verbeteringen in kaart te brengen.
- Dossieropbouw per klant (geanonimiseerd), waarin HerstelTalent de stappen per casus beschrijft en beargumenteerd welke keuzes zijn gemaakt, welke activiteiten of taken wel/niet gelukt zijn.
- Aantal gedraaide casussen.

De resultaten staan in dit rapport beschreven. Daarnaast zijn paragrafen opgenomen over het verloop van het project en aandachtspunten die naar voren komen.

Verloop

Na een wat trage aanloop in 2020/2021 is het project inmiddels goed op gang. De werkwijze is inmiddels een vast en geïntegreerd onderdeel van Team Thuis in Schouwen-Duiveland en GR de Bevelanden. Enkel vanuit de gemeente Tholen zijn er geen trajecten geweest. Het aantal aanmeldingen voor Team Thuis en daarmee potentiële klanten voor onafhankelijke cliëntondersteuning blijft achter bij de voorspelde 80 'uitstromers' uit een voorziening. Dit heeft uiteraard ook gevolgen voor de inzet vanuit HerstelTalent. Er was verwacht dat een kwart van de uitstromers gebruik zou maken van de ondersteuning vanuit HerstelTalent in de praktijk blijkt dit ruime een derde. Er wordt dus relatief meer gebruik gemaakt van de inzet van onafhankelijk ondersteuning dan verwacht. Dit is goed te zien in tabel 1 in het hoofdstuk resultaten.

Bestendiging werkwijze binnen Team Thuis

Op dit moment is de ervaringsdeskundige onafhankelijk cliëntondersteuner (hierna cliëntondersteuner) een vast onderdeel van de werkwijze Team Thuis. Dat betekent dat er standaard een cliëntondersteuner aansluit bij de eerste afspraak van Team Thuis. Vervolgens wordt er kennisgemaakt en wordt het langerdurend traject al dan niet gestart. Dit verloopt wat ons betreft goed in zowel Schouwen-Duiveland als GR de Bevelanden. Wel valt op dat als de vaste kwartiermakers afwezig zijn en de gesprekken door andere mensen van de gemeente worden overgenomen wij niet vanzelfsprekend worden uitgenodigd. Dat roept bij ons de vraag op of wij beschreven staan in de standaard werkwijze voor de gemeentemedewerkers. Verder hebben wij geen goed zicht op of wij daadwerkelijk bij alle trajecten betrokken worden (er zal niet voor niets een prognose van ongeveer 80 uitstromers per jaar zijn gedaan).

Duurzame financiering

Vanuit Stichting HerstelTalent is in samenwerking met de projectgroep koploperschap cliëntondersteuning/Weer Thuis uitgebreid gesproken over borging van de inzet van onafhankelijke cliëntondersteuning binnen Team Thuis. HerstelTalent heeft ook diverse gesprekken gevoerd met beleidsmedewerkers van de gemeenten Middelburg en Vlissingen over dit onderwerp. Daarnaast is er overleg geweest met gemeenten in Zeeuws-Vlaanderen. Desondanks blijkt dat HerstelTalent in deze borging (behalve uitleg van wat we doen) niet of nauwelijks iets kan betekenen. Dit ligt bij de beleidsmedewerkers en het ambtelijk apparaat. De besluitvorming van de Zeeuwse gemeenten blijkt zo ingewikkeld dat wij hier niets in kunnen betekenen. Dit is jammer van de grote investering qua tijd die op duurzame financiering is gedaan. Het is wat ons betreft het overwegen waard om partijen, zoals de onze, die niet vanzelfsprekend toegang hebben tot gemeentelijk beleid en hier geen enkel mandaat in hebben; te vrijwaren van het advies om te investeren in borging en dit advies elders te beleggen.

Resultaten

In dit hoofdstuk beschrijven wij de diverse resultaten van een jaar ervaringsdeskundige onafhankelijke cliëntondersteuning voor mensen die vanuit een voorziening zelfstandig gaan wonen. Wij nemen hierin het effect van onze inzet op de transformatie mee zoals gevraagd in het advies van het Transformatiefonds ggz Zeeland.

Aantal trajecten en karakteristieken

In de onderstaande tabel staan alle trajecten waarbij HerstelTalent betrokken is geweest beschreven.

Tabel 2 Trajecten

afgerond

in proces

Nr.	Gemeente	man/vrouw	Voorziening	Waar in het traject	lang of kort traject	aantal gesprekken	indicatie	bijzonderheden
1	GR de Bevelanden	man	BW Emergis	afgerond	Lang traject	15	WLZ	Blijft toch in BW
2	GR de Bevelanden	vrouw	Zeeuwse Gronden	afgerond	Lang traject	18	WLZ	WLZ is ondanks verzoek hierom door Zeeuwse Gronden niet beëindigd
4	GR de Bevelanden	man	BW Emergis	afgerond	Lang traject	17	IBT	-
5	GR de Bevelanden	man	Leger des Heils	afgerond	Lang traject	5	BTS	Stopt vroegtijdig, heeft voldoende begeleiding.
6	GR de Bevelanden	man	Emergis BW	afgerond	Lang traject	18	IBT	
7	Schouwen-Duiveland	vrouw	Vrouwen-opvang	afgerond	Lang traject	22	WMO	
8	GR de Bevelanden	vrouw	Zeeuwse Gronden	afgerond	Lang traject	4	WLZ	Wil af en aan wel en geen gebruik maken van team thuis. Uiteindelijk wel maar toen werden erg geen mensen meer bemiddeld met een WLZ.
10	GR de Bevelanden	vrouw	Emergis BW	in proces	Lang traject	15	IBT	mevrouw krijgt minder uur begeleiding dan bij IBT past. Drie i.p.v. zeven.
11	GR de Bevelanden	vrouw	Emergis BW	afgerond	Lang traject	12	BTS	mevrouw valt terug, zelfstandig wonen lijkt niet te lukken.
14	GR de Bevelanden	man	Zeeuwse Gronden	afgerond	Lang traject	8	BTS	meneer moest BW met deadline verlaten.
15	GR de Bevelanden	vrouw	Zeeuwse Gronden	in proces	Lang traject	18	WLZ	Mevrouw krijgt haar WLZ tot op heden niet beëindigd ondanks dat zij dit al ruim een jaar probeert.
16	Schouwen-Duiveland	man	Mariposa	afgerond	Lang traject	25	BTS + uren	
17	GR de Bevelanden	man	Emergis BW	afgerond	Lang traject	10	BTS	vond zelf een huis, traject vroegtijdig gestopt.
18	GR de Bevelanden	man	Zeeuwse Gronden	in proces	Lang traject	18	WLZ	contact met WMO-begeleiding verloopt moeizaam, meneer moest BW met deadline verlaten. Heeft WLZ indicatie die moet worden gestopt.
20	GR de Bevelanden	man	Emergis BW	in proces	Lang traject	20	-	Meneer wilde in eerste instantie geen begeleiding, na evaluatie gaat het toch minder goed. Er wordt door OCO als ingezet op WMO-begeleiding.
23	GR de Bevelanden	man	Leger des Heils	in proces	Lang traject	17	BT	

Nr.	Gemeente	man/vrouw	Voorziening	Waar in het traject	lang of kort traject	aantal gesprekken	indicatie	bijzonderheden
24	GR de Bevelanden	vrouw	Leger des Heils	afgerond	Lang traject	5	BT	Mevrouw bleek toch teveel begeleiding te hebben, traject stopt voortijdig.
25	GR de Bevelanden	vrouw	Zeeuwse Gronden	afgerond	Kort traject	2	-	Mevrouw bleek niet in aanmerking te komen voor Team Thuis
26	GR de Bevelanden	vrouw	Zeeuwse Gronden	afgerond	Lang traject	10	WLZ	Mevrouw wees aanbod voor huis af, traject stopte
27	GR de Bevelanden	man	Zeeuwse Gronden	afgerond	Lang traject	5	WLZ	Meneer wees aanbod voor huis af, traject stopte
28	GR de Bevelanden	man	Leger des Heils	afgerond	Kort traject	2	-	kwam bij nader inzien niet in aanmerking
29	Schouwen-Duiveland	man	Emergis BW	afgerond	Kort traject	2	BT	-
30	Schouwen-Duiveland	man	Emergis BW	in proces	Lang traject	6	-	On hold door terugval
31	Schouwen-Duiveland	man	Emergis BW	in proces	Lang traject	6	-	wacht op woning al ruim 12 maanden
32	Schouwen-Duiveland	vrouw	Emergis BW	in proces	Lang traject	8	-	wacht op woning al ruim 12 maanden
33	GR de Bevelanden	man	Sociaal pension	afgerond	Kort traject	2	-	Meneer komt niet in aanmerking door problemen met woningbouw in het verleden.
34	GR de Bevelanden	man	Leger des Heils	afgerond	Kort traject	2	-	
35	GR de Bevelanden	vrouw	Leger des Heils	afgerond	Lang traject	4	BT	proces eindigt vroegtijdig door taalbarriere
36	GR de Bevelanden	vrouw	Leger des Heils	in proces	Lang traject	15	BT	WMO begeleiding matcht niet met mevrouw, er wordt gekeken naar een lange termijn oplossing.
37	GR de Bevelanden	man	Leger des Heils	afgerond	Kort traject	2	-	meneer komt vanwege zijn verleden niet in aanmerking voor Team Thuis
38	GR de Bevelanden	vrouw	Leger des Heils	afgerond	Lang traject	4	-	Traject stopt voortijdig vanwege andere verwachtingen begeleiding vanuit Team Thuis
39	Schouwen-Duiveland	vrouw	Zeeuwse Gronden	afgerond	Kort traject	2		Traject stopt omdat mevrouw wil samenwonen in het nieuwe huis met haar vriendin.
40	GR de Bevelanden	vrouw	Sociaal pension	afgerond	Kort traject	1		
41	GR de Bevelanden	vrouw	sociaal pension	afgerond	Lang traject	4		Traject stopt voortijdig omdat mevrouw toch geen behoefte heeft aan ondersteuning vanuit OCO.
42	GR de Bevelanden	man	Leger des Heils	in proces	Lang traject	6		
43	GR de Bevelanden	vrouw	Emergis BW	afgerond	Kort traject	1		
44	GR de Bevelanden	vrouw	Vrouwenopvang	in proces	Lang traject	4		Mevrouw verhuist vanuit noodopvang in Noord-Holland
45	GR de Bevelanden	vrouw	Veilige opvang	in proces	Lang traject	3	BTS	Gia-team
46	Schouwen-Duiveland	man	BW Emergis	in proces	Lang traject	6	-	
47	GR de Bevelanden	man	Sociaal pension	in proces	Lang traject	1	BTS	
48	GR de Bevelanden	man	Leger des Heils	in proces	Lang traject	1	BTS + uren	
49	GR de Bevelanden	vrouw	Sociaal pension	in proces	Lang traject	4		
51	GR de Bevelanden	man	Leger des Heils	in proces	Lang traject	2		
53	GR de Bevelanden	man	Sociaal pension	in proces	Lang traject	1		
54	GR de Bevelanden	man	Leger des Heils	in proces	Lang traject	3		
55	GR de Bevelanden	vrouw	sociaal pension	afgerond	Lang traject	4		Bij nader inzien toch geen ondersteuning vanuit OCO gewenst.
56	GR de Bevelanden	vrouw	sociaal pension	in proces	Lang traject	1		

Resultaten positieve gezondheidsvragenlijst

Bij elke deelnemer die gebruik maakt van de cliëntondersteuning voor Team Thuis wordt aan het begin van het traject de vragenlijst rondom positieve gezondheid afgenomen⁶. Deze vragenlijst meet het welbevinden van mensen op zes dimensies. De resultaten geven een beeld van hoe iemand zijn leven en gezondheid ervaart. De zes dimensies van positieve gezondheid zijn:

- Lichaamsfuncties - dimensie 1
- Mentaal welbevinden - dimensie 2
- Meedoen - dimensie 3
- Zingeving - dimensie 4
- Kwaliteit van leven - dimensie 5
- Dagelijks functioneren - dimensie 6

Deze verschillende thema's passen goed bij de herstelprincipes van persoonlijk, klinisch, maatschappelijk en functioneel herstel. Zo sluit meedoen aan bij maatschappelijk herstel, zingeving bij persoonlijk herstel en dagelijks functioneren bij functioneel herstel. Deze principes passen de onafhankelijk cliëntondersteuners ook toe in hun ondersteuning vanuit ervaringsdeskundigheid.

De vragenlijst bestaat uit 42 stellingen, verdeeld over de zes dimensies. De onderwerpen van deze stellingen per dimensie staan weergegeven in bijlage 1. De stellingen worden gescoord met scores van 1-10 waarbij 1 staat voor helemaal niet mee eens en 10 voor helemaal mee eens. Dit resulteert in gemiddelde scores op de diverse leefgebieden/dimensies. Deze zeggen iets over hoe iemand zijn gezondheid op die dimensie ervaart. De resultaten van de vragenlijst geven inzicht in de thema's/dimensies die goed gaan en die mogelijk verandering of verbetering vragen.

De vragenlijst wordt bij afronding van het traject onafhankelijke cliëntondersteuning opnieuw afgenomen. De resultaten worden vergeleken met de 0-meting aan het begin van het traject. Zo wordt gekeken of mensen een verandering ervaren in hun gezondheid en welbevinden. Dit is uiteraard niet direct te koppelen aan de onafhankelijke cliëntondersteuning omdat er meerdere factoren van invloed zijn op gezondheid. Maar het geeft wel een indicatie welke aandachtspunten er mogelijk nog zijn in de ondersteuning en welke opgelost zijn.

Voor het maken van de vragenlijst heeft elke deelnemer een (gratis) account aangemaakt op <https://mijn.positievegezondheid.nl>. Daar is online de test ingevuld. De resultaten zijn met toestemming van de deelnemers in pdf vastgelegd in het online, gezamenlijk dossier, samen1plan.

De resultaten van de voor- en nameting op de zes verschillende dimensies van de test staan hieronder in de tabel beschreven.

Tabel 2 Resultaten positieve gezondheidsvragenlijst

⁶ mijn.positievegezondheid.nl

Legenda tabel: VM=voormeting; NM=nameting; L=Lichaamsfuncties; MW=Mentaal Welbevinden; Z=Zingeving; K=Kwaliteit van leven; M=meedoen; D=Dagelijks functioneren

Casus	L-VM	L-NM	MW-VM	MW-NM	Z-VM	Z-NM	K-VM	K-NM	M-VM	M-NM	D-VM	D-NM
8	6,29	7,43	6,71	7,29	5,86	6,86	5,43	6,14	6,14	6,43	7,71	6,14
10	6,86	7,57	7,43	7,71	7,43	7,71	6	7	6,43	8	8	7
11	7	7,86	6	6,57	6,14	6,14	6,14	8	5,57	6	6,57	8
14	6,43	6,29	6,43	7,29	6,43	8	5,86	6,71	5,86	7	7,29	6,71
15	6,57	6,86	7	6,86	6	6,86	6	6,71	5	6,14	6,43	6,71
16	5,71	7,29	7,29	7,57	7	7,86	5,71	6,57	5,86	7,29	7,14	6,57
17	6,29	8	7	7	6,43	8	6,29	7,57	6	6,86	7,43	7,57
23	5,14	6	6,86	7,29	6,43	7,29	5,14	6,43	6	6,57	6,14	6,43
36	6,29	8	6,71	7,29	6,29	6,86	5,57	5,71	5,43	5,86	6,71	5,71

Wat opvalt is dat alle dimensies gemiddeld verbeteren nadat iemand zelfstandig gaat wonen. De grootste stijging is te zien bij maatschappelijk functioneren. Dat klopt ook met de verhalen die wij van mensen horen. Doordat mensen niet meer in een voorziening wonen voelen zij zich automatisch een meer 'normaal' onderdeel van de maatschappij ook verandert er concreet meestal niet zoveel in het maatschappelijk functioneren. De kleinste stijging is te zien op vlak van mentaal welbevinden. Ook dat is goed te verklaren omdat het zelfstandig gaan wonen voor de meesten een spannend proces is. Er wordt een beroep gedaan op oude, soms vergeten, vaardigheden en er moeten nieuwe vaardigheden worden ontwikkeld. Daar komt bij dat veel mensen (in het begin) eenzaamheid ervaren doordat ze nu opeens alleen wonen. Ook dit heeft invloed op het mentale welzijn.

Klantverhalen en keuzes per casus

We hebben de klantverhalen uitgevraagd door een interview. In totaal zijn er negen mensen geïnterviewd. Deze mensen zijn langere tijd ondersteund door een onafhankelijk cliëntondersteuner en wonen inmiddels enige tijd zelfstandig. De gemaakte keuzes per casus worden in de samenvatting van het klantverhaal meegenomen. Alleen afgeronde, langerlopende trajecten worden beschreven omdat er in deze verhalen een goed inzicht kan worden gegeven over het verloop van het traject. Daarnaast heeft niet iedereen toestemming gegeven voor het beschrijven van het traject. In totaal worden 9 trajecten beschreven.

We hebben hen vragen gesteld over de volgende onderwerpen:

- Het verloop van het traject richting zelfstandig wonen;
- Hoe het nu gaat;
- Waar iemand (nog) tegenaan loopt;
- Maatschappelijke participatie;
- Integratie in de wijk en thuis voelen in huis;
- Financiën;

- Het contact met de onafhankelijk cliëntondersteuner;
- Meerwaarde ervaringsdeskundigheid.

Alle mensen wilden meewerken aan het gesprek. Er wordt een samenvatting gegeven van het interview.

Hieronder staan de verhalen beschreven. De nummering komt overeen met het trajectnummer in tabel 1 met karakteristieken.

Traject 4

X woont inmiddels bijna een jaar op zichzelf. Het gaat goed met X. Waar het in het begin zoeken was hoe X mee kon doen in de maatschappij gaat dat steeds beter. X doet aan recreatief biljarten en vindt steeds meer zijn draai in de maatschappij. De begeleiding van de BW is gestopt en is overgedragen aan het FACT-team. X heeft de contacten met de onafhankelijk cliëntondersteuner als positief ervaren. X mist de gesprekken nu ze gestopt zijn. De belangrijkste meerwaarde van de onafhankelijk cliëntondersteuner is voor X het sparren met iemand waar je niet afhankelijk van bent voor hulp of een woning. Bij Team Thuis is vaak sprake van een driehoekscontract tussen de woningbouw, de persoon zelf en een zorginstelling. Dat betekent in het uiterste geval dat de zorginstelling uiteindelijk bepaalt of je je huis kan houden of niet. Dat maakt het contact tussen zorgverlener en persoon soms wat lastiger. In het geval van X is het daarom prettig om ook met een onafhankelijk persoon te praten. Daarnaast is het prettig - aldus X - om met iemand te spreken die weet dat het leven ingewikkeld kan verlopen. Dat maakt de gesprekken makkelijker. Je hoeft minder je best te doen om uit te leggen hoe je je voelt. Daardoor kom je sneller tot de kern van een probleem en tot een oplossing.

Traject 6

Met X gaat het goed. X woont inmiddels bijna een jaar op zichzelf. X heeft een fijne stageplek en doet zo mee in de maatschappij. De financiën van X verlopen goed en X voelt zich thuis in de woning. X merkt wel dat hij bijvoorbeeld ongezond eet en aankomt. Als X dit met de reguliere begeleiding bespreekt zeggen zij: Joh, wat geeft dat nu je bent nog jong. Dit symboliseert X hoe hij zich door de begeleiding niet serieus genomen voelt. Dit beïnvloedt de ruimte die X voelt om zich te uiten en twijfels te bespreken. De begeleiders zijn ook gewisseld. Dat heeft invloed op het proces van zelfstandig wonen gehad. In het contact met de onafhankelijk cliëntondersteuner merkte X juist dat hij heel serieus genomen werd. X voelde daardoor meer ruimte om onzekerheden te bespreken. Dit heeft bijgedragen aan zijn zekerheid met betrekking tot het zelfstandig wonen. X geeft verder aan dat hij graag in aanloop naar het zelfstandig wonen meer vaardigheden had geleerd over bijvoorbeeld het huishouden. Nu was dat helemaal nieuw voor hem. In de BW werd alles schoongemaakt voor hem en nu moet hij het opeens zelf doen en weet hij niet hoe het moet.

Traject 10

X komt uit een beschermde woonvorm (BW). X keek erg uit naar het zelfstandig wonen. X was de bemoeizucht van de BW helemaal zat. Het huis wat X kreeg toegewezen lag op de eerste verdieping. Dat was wel wat moeilijk voor X gezien een eerdere suïcidepoging vanaf

een verdieping. Desondanks heeft X het erg naar haar zin in haar huis. X maakt zich het meeste zorgen om in isolement te komen. De begeleiding komt wekelijks een keer langs. Wel veel minder dan de beloofde zeven uur. Met hen bespreekt X hoe het gaat en hoe het met de stemmen gaat. Verder komt het meestal niet. Met de cliëntondersteuner vanuit HerstelTalent bespreekt X wensen wat betreft werk en opleiding en hoe X het beste met de stemmen om kan gaan. Verder is mogelijke eenzaamheid een onderwerp van gesprek. X ervaart de gesprekken als heel prettig. X is blij dat de onafhankelijk cliëntondersteuner snapt waar X het over heeft. Dat als X medicatie bijvoorbeeld niet inneemt dit geen onwil is maar dat X het vergeet omdat er nog geen goede manier is om eraan te denken. Samen met de ervaringsdeskundige heeft X een crisisplan gemaakt. Het is voor het eerst dat X het idee heeft zelf wat te kunnen doen in geval van nood en zelf de regie kan hebben in crisis. Het contact met de burens gaat goed. Ze zijn vriendelijk en behulpzaam. Met de ervaringsdeskundige gaat X regelmatig de buurt verkennen en samen zoeken ze plekken waar X kan koffiedrinken zodat X elke dag even de deur uit kan. Alles bij elkaar gaat het zelfstandig wonen redelijk en steeds beter. X heeft er goede moed op dat de toekomst gaat beginnen. X heeft best wat werk en vrijwilligerswerk gedaan maar merkt dat begrenzing hierin belangrijk is.

Traject 15

X woont inmiddels een half jaar zelfstandig. X heeft een vervelend vertrek gehad uit de BW en is daarom erg blij om zelfstandig te wonen. De begeleiding is helaas niet goed op orde omdat de zorg vanuit de WLZ door de zorgaanbieder is gestopt. Doordat de WLZ zelf niet gestopt is kan X haar gewenste begeleider niet krijgen. Die heeft namelijk een WMO-contract. Dit is een belangrijk aandachtspunt. De onafhankelijk cliëntondersteuner helpt X om in dit traject voor zichzelf op te komen. X ervaart hierin een grote steun van de cliëntondersteuner. X merkt dat zij hierdoor stappen zet zoals naar instanties of hulpverleners bellen die zij normaal niet zou hebben gebeld. X doet met vrijwilligerswerk volop mee in de maatschappij. Er is ooit tegen X gezegd dat zij dat niet meer zou kunnen maar ze wil dat wel heel graag. X maakt zich veel zorgen om haar financiën. De bewindvoerder stelt X hierin gerust. De beperkte financiën betekenen dat zij haar hobby's niet kan uitvoeren. Dat vindt ze erg jammer. Verder loopt X niet tegen problemen aan. De integratie in de wijk en het thuis voelen gaat prima. X waardeert de onafhankelijk cliëntondersteuner vanwege het begrip, de herkenning en de ruimte om vragen te stellen, te sparren en geen definitieve antwoorden te hoeven geven.

Traject 17

X woonde in de BW nadat hij een periode in detentie had gezeten. X keek erg uit naar het zelfstandig wonen en weer eigen keuzes kunnen maken. Hij vond zelf een huis buiten de Oosterschelderegio en daarmee eindigde het Team Thuis traject voortijdig. In overleg met X en Team Thuis is de onafhankelijk cliëntondersteuner nog wel even betrokken geweest. Inmiddels gaat het goed met X. Hij kan goed wennen in de nieuwe woonplaats. X voelt zich goed en is blij dat mensen niets weten van het delict. De onafhankelijk cliëntondersteuner heeft in het traject veel aandacht besteed aan de manier waarop X over het delict spreekt. X wil hier namelijk graag over praten maar merkte ook dat het andere mensen afschrikt. Er is

samen gezocht naar hoe X ruimte kan creëren voor zijn verhaal en het contact met anderen kan behouden en nieuwe contacten kan leggen. X heeft het traject van Team Thuis gewaardeerd en was blij met de niet-therapeutische manier van bespreken en overleggen. Het gaf X meer vertrouwen in dat hij gewoon mee mag doen in deze maatschappij. X zijn financiën zijn goed op orde en X is op zoek naar een baan.

Traject 18

X is met een deadline uit de BW vertrokken. X woont inmiddels langere tijd op zichzelf. X is hier heel blij mee. Hij heeft nog nooit eerder op zichzelf gewoond en geniet van de vrijheid. X komt langzaam tot het besef dat hij toch nog wat met het leven kan en wil. X spreekt hierover met de onafhankelijk cliëntondersteuner. Zij heeft met veel geduld contact weten te leggen en kan dit nu ook behouden. De reguliere begeleiding daarentegen is dat tot op heden niet gelukt. Zij wijten dit aan de psychische problemen van X terwijl hij het zelf wijt aan de verstoorde relatie. De onafhankelijk cliëntondersteuner is in deze situatie dus erg belangrijk omdat zij X kan ondersteunen bij het opkomen voor zichzelf en aangeven wat X nodig heeft in begeleiding. Daarnaast heeft zij het contact met X. Op dit moment wordt gekeken of het mogelijk is om de onafhankelijk cliëntondersteuner bij wijze van uitzondering langer in te zetten voor X.

Traject 20

X komt van een woonvorm van Emergis. X heeft eerder zelfstandig gewoond en er wordt afgesproken dat X vooralsnog geen thuis begeleiding krijgt. Met de evaluatie van Team Thuis (na 3 maanden) gaat alles nog goed. De onafhankelijk cliëntondersteuner is betrokken en dat wordt gewaardeerd. X spreekt met haar over zaken waar hij tegenaan loopt in het zelfstandig wonen en in de relatie met zijn ex. Deze relatie heeft in het verleden tot problemen geleid. De ex zoekt nu weer toenadering en dat blijkt ingewikkelder dan gedacht. Samen met de cliëntondersteuner komt X tot de conclusie dat begeleiding en/of behandeling toch op zijn plek is. Er wordt gezocht naar een passende aanbieder. X wil namelijk niet opnieuw dat begeleiding voor hem bepaald wat hij wel en niet mag. De ruimte die X ervaart in de begeleiding van de ervaringsdeskundige is dan ook iets wat hij waardeert. Alle onderwerpen zijn bespreekbaar zonder dat X er gelijk wat mee hoeft te doen.

Traject 23

X komt uit de noodopvang van het Leger des Heils. X is erg blij met de onafhankelijk cliëntondersteuner als sparringpartner in dit traject. X heeft op zich alle vaardigheden om zelfstandig te wonen. X loopt met name tegen vraagstukken aan met burens, mensen die opeens de deur bij hem platlopen en vraagstukken rondom hoe zijn leven zo uit de hand heeft kunnen lopen. De ondersteuning bestaat daarom vooral uit praten over deze onderwerpen. X heeft grote zorgen om zijn financiën maar wordt hierbij gesteund door het leger des heils. X is zeer sociaal en legt makkelijk contacten. X is elke keer blij verrast wanneer hij zich begrepen voelt door de onafhankelijk cliëntondersteuner. Het helpt X om zijn

ideeën over het leven aan te scherpen en het vergroot daarmee zijn zelfvertrouwen wat door het verleden behoorlijk is aangetast.

Traject 36

Na een eerste kennismaking deelde X vrij snel persoonlijke dingen. X en de cliëntondersteuner spraken veel over emoties. Toen X haar zus in Ierland overleed, was de cliëntondersteuner een grote bron van steun. De cliëntondersteuner heeft met X gesproken over hoe zij dingen kan aangeven bij anderen als het te druk wordt. X heeft dat goed opgepakt en in kunnen zetten. X heeft met de cliëntondersteuner de buurt verkent van de woning. Tijdens het proces van verhuizen heeft X diverse malen een beroep gedaan op de cliëntondersteuner om zaken door te spreken. X geeft aan zich gezien en gehoord te voelen door de cliëntondersteuner. Een aandachtspunt is de grootte van het nieuwe huis in relatie tot X haar gezondheid. Dat maakt het huishouden lastig. X gaf recent aan graag contact te willen houden met de cliëntondersteuner omdat zij weinig tot geen steun uit de reguliere begeleiding ervaart. X gaat dit aankaarten bij de gemeente.

Aandachtspunten

Naar aanleiding van de mensen die wij ondersteund hebben bij Team Thuis komen er een aantal aandachtspunten naar voren:

- Wat opvalt is dat bij vier mensen die wij ondersteund hebben een indicatie voor Wet Langdurige Zorg (WLZ)⁷ is omgezet in Intensieve Begeleiding Thuis (IBT)⁸. Vanuit de gemeente en de persoon zelf is nadrukkelijk verzocht om de WLZ/IBT te stoppen zodat er een WMO-indicatie kon worden ingezet. Deze stopzetten van de WLZ/IBT is tot op heden niet gebeurd door de zorgaanbieder. Dit aandachtspunt leidt tot schrijnende situaties omdat mensen op deze manier vast blijven zitten aan de aanbieder waar zij geen prijs meer op stellen, geen nieuwe aanbieder kunnen verkrijgen en daarmee stagneren in hun herstelproces. Men voelt zich letterlijk gegijzeld door de situatie.
- Wat opvalt is dat zes van de 27 mensen die wij langere tijd ondersteunen een IBT-indicatie toegewezen kregen. Dat is 22% van de trajecten. IBT is de thuisvariant van beschermd wonen. Ondanks de rechtvaardiging hiervan is het wat ons betreft zinnig om te kijken of dit geen gewoonte gaat worden en of dit een succesvolle transformatie uiteindelijk niet in de weg staat.
- Bij alle zes trajecten die IBT toegewezen kregen wordt het aantal geïndiceerde uren (7 uur per week) niet geboden. In de helft van de situaties krijgen mensen gemiddeld één uur of minder begeleiding per week en in de andere drie situaties tussen één en drie uur per week. U ziet de getallen hieronder in een tabel weergegeven.

Tabel 3 gemiddeld aantal uur begeleiding per week bij IBT

Traject	Aantal geïndiceerde uren per week	Aantal daadwerkelijke uren gemiddeld per week	Aantal uren te weinig geleverd in aantal/ percentage
2	7	1	6/85%
4	7	1,5	5,5/78%
6	7	2	5/71%
10	7	3	4/57%
15	7	0,5	6,5/92%
18	7	1	6/85%

NB: De gestelde indicatie lijkt in onze ogen correct. Het is daarom opvallend dat het aantal daadwerkelijke uren zover afwijkt van het aantal geïndiceerde uren. Zorgaanbieders geven desgevraagd aan dat dit komt doordat er uren gereserveerd worden voor crisis. Hoezeer wij

⁷ [https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/verpleeghuizen-en-zorginstellingen/wet-langdurige-zorg-wlz#:~:text=De%20Wet%20langdurige%20zorg%20\(Wlz,mensen%20met%20een%20psychische%20aandoening](https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/verpleeghuizen-en-zorginstellingen/wet-langdurige-zorg-wlz#:~:text=De%20Wet%20langdurige%20zorg%20(Wlz,mensen%20met%20een%20psychische%20aandoening)

⁸ IBT is de thuisvariant van beschermd wonen. Zie hier de uitleg van Emergis over Beschermd Wonen thuis. <https://www.emergis.nl/ik-zoek-hulp/wonen-en-zorg/ik-wil-thuis-blijven-wonen/beschermd-wonen-thuis/wat-is-het/>

dit ook begrijpen en gerechtvaardigd vinden (mits gecommuniceerd met cliënt), lijkt desondanks het aantal geïndiceerde uren uit verhouding met het aantal geleverde uren. Daarnaast is het de vraag of iemand niet eerder in crisis terechtkomt wanneer hij/zij minder begeleiding krijgt.

- De meeste mensen die uitstromen via Team Thuis doen dit met een driehoekscontract tussen de persoon zelf, de woningbouw en een zorgaanbieder. Buiten dat wij dit een zeer strenge voorwaarde vinden om in alle situaties toe te passen zorgt het ook voor extreme afhankelijkheid van de zorgaanbieder wat betreft de woning. De zorgaanbieder bepaalt of iemand nog hulp nodig heeft en of iemand al dan niet zijn woning houdt. In één situatie werd de zorg – buiten de wens van de persoon om en zonder overleg – gestopt. Dit leidde tot acute stress. Bij een andere persoon verloopt het contact met de begeleiding moeizaam. Wisselen van zorgaanbieder is lastig omdat dan ook het huurcontract moet worden aangepast. Dit is wat ons betreft onwenselijk omdat het de eigen regie van mensen direct beïnvloedt. Meer in het algemeen blijven wij ons vanuit mensenrechtenperspectief zorgen maken om deze situatie. Mensen worden vanaf het begin van het traject al met argwaan bekeken terwijl wonen een mensenrecht is waarbij zorg niet standaard een voorwaarde moet zijn om een huis te kunnen krijgen.
- Bij drie van de negen langere trajecten blijkt het zelfstandig wonen na het evaluatiemoment van drie maanden toch minder goed te gaan dan gehoopt. Extra evaluatiemomenten bijvoorbeeld na een jaar zouden voor de hand liggen wat ons betreft.

Financiële verantwoording

In de onderstaande tabel ziet de u daadwerkelijk gemaakt kosten in 2022. Het totaalbedrag komt uit op: €52.167,79. Er was €75.000 begroot. Er blijft dus een bedrag over van €22.832,21. HerstelTalent zou dit bedrag graag in 2023 willen inzetten om de inzet binnen Team Thuis te kunnen vervolgen en zo lopende trajecten te kunnen afronden. Hier wordt apart van dit rapport een brief over gestuurd.

Verantwoording kosten			
Wat	aantal	tarief	subtotaal
Korte trajecten*	32	55	1760
lange trajecten**	633	55	34815
Reiskosten	46541	0,19	8842,79
Relatie en communicatiebeheer			1500
schrijven van rapporten	20	75	1500
Overleg projectgroep	15	75	1125
Inverstering in PR en borging	35	75	2625
Totaal			52167,79

*Specificatie korte trajecten

Clientnummer	aantal uur
25	4
28	4
33	4
34	4
37	4
39	4
40	4
43	4
Totaal	32

**Specificatie lange trajecten

Clientnummer	aantal uur	Clientnummer	aantal uur
1	17	30	12
2	22	31	12
4	20	32	17
5	7	35	10
6	20	36	36
7	19	38	8
8	4	41	10
10	39	42	12
11	18	44	8
14	24	45	6
15	39	46	20
16	50	47	4
17	18	48	4
18	35	49	7
20	45	51	4
23	25	53	4
25	10	54	6
26	20	55	7
27	10	56	4
Totaal			633

Stichting HerstelTalent
Oranjelaan 19
4332 VA Middelburg

06-22889296
info@hersteltalent.nl
hersteltalent.nl

KvK 64718808
NL 79 RABO 0307 9231 93